

PATVIRTINTA
Šiaulių r. Kairių lopšelio-darželio
„Spindulėlis“ direktoriaus
2019 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. IV-13

**ŠIAULIŲ R.
KAIRIŲ LOPŠELIS-DARŽELIS „SPINDULĖLIS“**

**SVEIKATOS STIPRINIMO
PROGRAMA „SVEIKAS DARŽELIS“
2019–2023 M.**

Kairiai
2019

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Šiaulių r. Kairių lopšelio-darželio „Spindulėlis“ (toliau – lopšelis-darželis) Sveikatos stiprinimo programa „Sveikas darželis“ 2019–2023 metams (toliau – programa), parengta vadovaujantis „Sveikatą stiprinančių mokyklų veiklos vertinimo rodikliai ir jų taikymas ikimokyklinio ugdymo mokyklose“ metodinėmis rekomendacijomis, „Sveikatą stiprinančių mokyklų veiklos vertinimo praktiniu vadovu“, „Mokyklų pripažinimo sveikatą stiprinančiomis mokyklomis tvarkos aprašu“, atsižvelgus į lopšelio-darželio 2017–2019 metų strateginį planą, 2019 m. lopšelio-darželio veiklos planą, Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą, lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo programą „Spinduliukas“, lopšelio-darželio dalyvavimą Sveikatą stiprinančių mokyklų projekte patirtį, bendruomenės poreikius.

Programa numato ugdymo tikslus bei uždavinius 2019–2023 metams, apibrėžia sveikatos stiprinimo prioritetus ir priemones tikslams įgyvendinti. Programos turinys apima ankstyvąjį, ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą.

Programą įgyvendins lopšelio-darželio bendruomenė, socialiniai partneriai.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

Šiaulių rajono Kairių lopšelis-darželis „Spindulėlis“ (toliau – lopšelis-darželis) – savivaldybės biudžetinė ikimokyklinio ugdymo įstaiga, teikianti neformalųjį ankstyvąjį, ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą. Lopšelyje-darželyje komplektuojamos 4 (keturios) mišrios grupės: ankstyvojo (1–3 metų) ir mišri priešmokyklinio amžiaus (5–6 metų) bei dvi mišraus ikimokyklinio amžiaus (3–5 metų). Lopšelyje-darželyje veikia viena 12 valandų režimo grupė, kitų trijų grupių veiklos trukmė – 10,5 valandos. Lopšelio-darželio bendruomenę sudaro 75 ugdytiniai, jų tėvai ir kiti šeimos nariai, 11 pedagogų bei 12 aptarnaujančio personalo darbuotojų. Lopšelio-darželio tikslus ir uždavinius įgyvendiname vykdydami lopšelio-darželio pedagogų parengtą ikimokyklinio ugdymo programą „Spinduliukas“, „Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą“. Į šių programų ugdymo turinį integruotos lopšelio-darželio sveikatos stiprinimo „Sveikas darželis“ ir olimpinio ugdymo programos, „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos“ bei etninės kultūros ugdymo metodinės rekomendacijos, ikimokyklinio emocinio intelekto ugdymo programa „Kimochis“.

Šiaulių r. Kairių lopšelyje-darželyje „Spindulėlis“ vaikų ugdymas grindžiamas sveikatos puoselėjimo, tausojimo, stiprinimo idėjomis. Lopšelio-darželio bendruomenė sveika gyvensena pradėjo domėtis 1998 metais. Buvo sukurta pirmoji sveikatos stiprinimo programa „Sveikas darželis“ 1998 / 99–2000 m. Ši programa buvo įtraukta į Šiaulių Universiteto visuomenės sveikatos mokslinio centro projektą „Sveikas darželis“. 1999 m. rugsėjo 27 d. lopšeliui-darželiui buvo suteiktas Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos bei Sveikatos apsaugos ministerijos sertifikatas ir įstaiga pripažinta sveikatą stiprinančia mokykla. Sveikatos stiprinimas ir ugdymas tapo prioritetine lopšelio-darželio veiklos kryptimi, kuri tęsiama iki šiol. Ilgainiui buvo parengtos tęstinės programos: „Sveikos aplinkos kūrimas“ 2000–2004 m., saugios ir sveikos gyvensenos programa „Sveikas darželis“ 2005–2008 m., sveikatos stiprinimo programa „Sveikas darželis“ 2009–2013 m., „Sveikas darželis“ 2014–2018 m. 2012 m. parengėme olimpinio ugdymo programą „Nuo mažo vaikelio iki olimpinio kelio“ ir tapome respublikinio projekto „Olimpinis vaikų ir jaunimo ugdymas“ nariu. Toliau ugdant vaikų įgūdžius ir gebėjimus sveikatos saugojimo ir stiprinimo srityje įgyvendintos Lietuvos tautinio olimpinio komiteto projekto „Olimpinė karta“ ir VšĮ „Tikra mityba“ projekto „Sveikatiada“ veiklos, dalyvaujama Lietuvos Specialiosios olimpiados komiteto programoje „Jaunieji atletai“, Lietuvos Socialinio emocinio ugdymo asociacijos „Draugiškoji SEU olimpiada „Dramblys“ veiklų

įgyvendinime, tęsiamas dalyvavimas „Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimo vaikų ugdymo įstaigose“ programoje.

Per dvidešimt vienerius sveikatos stiprinimo ir ugdymo veiklos metus įvyko nemažai pokyčių. Lopšelio-darželio bendruomenė sukaupė metodinės ir praktinės patirties, sukūrė savitas tradicijas. Įstaigoje geras mikroklimatas. Nuolat gerinama ir turtinama fizinė aplinka, laiduojanti vaikų saugumą bei skatinanti fizinį aktyvumą. Vaikų maitinimas organizuojamas pagal Sveikatos apsaugos ministro įsakymą, kuriuo reglamentuojamas maitinimo organizavimas ikimokyklinio ugdymo įstaigose. Sveikatos ugdymo procese taikomi inovatyvūs, aktyvieji ugdymo metodai. Vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, teikiama logopedo, specialiojo pedagogo, judesio korekcijos mokytojo pagalba. Lopšelyje-darželyje dirba neformaliojo ugdymo (kūno kultūros) mokytojas, kuris sudaro vaikams puikias sąlygas sportuoti, tenkinti judėjimo poreikį. Dirbantys mokytojai yra aukštos kvalifikacijos, nuolat tobulinantys savo profesinę, asmeninę, dalykinę kompetencijas. Daug dėmesio skiriama vidinei mokytojų tarpusavio sąveikai bei šeimos ir lopšelio-darželio partnerystei. Bendradarbiavimas ir aktyvūs ryšiai su socialiniais partneriais, Kairių miestelio, Šiaulių miesto, rajono, respublikos švietimo bendruomene, didina teikiamų paslaugų kokybę, įvairovę, ugdymo tęstinumą ir perimamumą, sveikos gyvensenos nuostatų formavimą ir idėjų sklaidą.

Organizuojame ir aktyviai dalyvaujame sveikatinimo(si) iniciatyvose, sveikatą stiprinančiose veiklose vaikams, bendruomenei, šeimoms, visuomenei. Aktyviai prisijungėme ir prie nacionalinio renginio „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą 2018“ Kairių miestelio aikštėje pakvietėme Kairių bendruomenę sudalyvauti FLASH MOB-e (sulėktuvėse) „Sportuojantys Spinduliukai 2018“. Dalyvavo virš 100 dalyvių, jų tarpe ir neorganizuoti vaikai. Lietuvos sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo 25-iui paminėti gerosios patirties knygai parengtas straipsnis. Visuomenės sveikatos biuro skelbtame foto / video konkurse, skirtame fizinio aktyvumo skatinimui, lopšelio-darželio auklėtiniai ir auklėtoja tapo nugalėtojais ir apdovanoti Šiaulių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro įsteigtomis dovanomis. Už aktyvų dalyvavimą organizuojant Europos judumo savaitės renginius, Aplinkos ministerija mūsų įstaigą apdovanojo prizais. Dalinantis darbo patirtimi organizuotas regiono ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo ugdymo mokyklų mišrių priešmokyklinio ugdymo grupių sporto šventė „Judėjimo džiaugsmas“. Gautas finansavimas iš Olimpinių komiteto. Dalyvavo 340 regiono ikimokyklinio amžiaus vaikų ir mokytojų (20 įstaigų). Organizuotos gerosios darbo patirties sklaidos dienos rajono, Anykščių, Kauno ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovams, pedagogams ir kiti renginiai.

Vykdydami prevencines programas, veiklą mokytojai integruoja „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programą“ į 60-ies ugdytinių veiklas, naudodami netradicinius metodus ir būdus. Integruojama ir ikimokyklinio emocinio intelekto ugdymo programa „Kimochis“. Organizuojami prevenciniai renginiai (Jungtinių Tautų Taikos varpo akcija „Tegyvuoja absoliuti taika pasaulyje“, „Ačiū diena“, „Veiksmo savaitė be patyčių 2018“, „Pasaulinė žemės diena“, „Amsiaus patarimai“, „Saugaus eismo klasė“ ir kt.), vykdoma prevencinės informacijos sklaida, ruošiamos rekomendacijos. Atliktas vaikų, tėvų, pedagogų tyrimas „Patyčių apraiškos Kairių lopšelyje-darželyje „Spindulėlis“. Išanalizuoti tyrimo rezultatai, parengtos išvados, rekomendacijos.

Įvairinant ugdymo paslaugų spektrą lopšelyje-darželyje įgyvendinti projektai skirti sveikatos saugojimui ir stiprinimui, kalbos raidos skatinimui, emocinio vaikų saugumo užtikrinimui, pilietiškumo, tautiškumo, etnokultūriniam ir meniniam ugdymui („Noriu būti sveikas ir žvalus“, „Mažais žingsneliais link vaiko kalbos pasaulio“, „Tarp garsų ir judesių“, „Nusipinkim kasą ir sportuokim drąsiai“, „Sveikos akytės – spalvotas pasaulis“, respublikinis projektas „Žaidimai moko“ ir kt.).

Ugdant emocinį raštingumą, skatinant kūrybiškumą, gerinant tarpusavio santykius šeimoje, lavinant socialinius, bendravimo įgūdžius, inicijavome VšĮ „Meda Projekt“ įgyvendinti socialinio projekto terapijos užsiėmimus lopšelio-darželio bendruomenei.

Atsižvelgiant į įsivertinimo rezultatus papildomai ugdomi vaikų įgūdžiai ir gebėjimai organizuojant sporto, dailės, muzikos užsiėmimus.

Įvairinant vaikų pažintinę, žaidybines, sportinę veiklą įsigyta naujų, šiuolaikinių edukacinių ugdymo priemonių, spaudinių (nauji baldeliai, edukaciniai žaislai, knygos, priemonės ir pan.).

Ugdymas(sis) lauke praturtintas lauko pedagogikos idėjomis: daržas, vaistažolynas, gėlynas, lauko biblioteka, vabzdžių viešbutis, piešimo lentos, mobilios tyrinėjimų, atradimų, sporto, pažintinės ir meno erdvės, judumą skatinančios priemonės. Įkurta lauko erdvė „Sveikų pėdučių takas“ skirta judėjimo terapijai, pojūčių lavinimui, kojų ir pėdų raumenų bei raiščių stiprinimui, sensorikos, motorikos ir pažintinių procesų lavinimui. Siekiant tobulinti vaikų ekologinio ugdymo praktinės veiklos įgūdžius, edukaciniais tikslais naudojami, pagal panaudos sutartį gauti, antrinių žaliavų rūšiavimo konteineriai.

Skatinamas tėvų aktyvumas savanoriaujant grupės ir įstaigos veikloje. Bendradarbiaujama su tėvais, dirbančiais sveikatos saugojimo ir stiprinimo, priešgaisrinės, policijos, karinės struktūros, aptarnavimo srityse ir kt. Tėvai talkina organizuojant renginius, akcijas, kūrybinių darbų parodas, konkursus, projektus, veda veiklas. Tėveliai savanoriavo tobulinant, atnaujinant ugdomasias aplinkas.

Įtraukiant bendruomenės narius į įsivertinimo procesus buvo atliktos bendruomenės anketinės apklausos, tyrimai. Išanalizuoti rezultatai, parengtos išvados, rekomendacijos Kasmet atliekama sveikatos stiprinimo programos „Sveikas darželis“ įgyvendinimo analizė, atliktas tyrimas „Pedagogų veiklos, skatinančios ikimokyklinio amžiaus vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, fizinį aktyvumą“, respublikinės ikimokyklinių įstaigų asociacijos „Sveikatos želmenėliai“ tyrimas „Sveikos gyvenamos darželių vidaus auditas“, vadovaujantis „Ikimokyklinio ugdymo mokyklos vidaus audito metodika“ atliktas lopšelio-darželio veiklos kokybės vertinimas ir įsivertinimas veiklos srityje „Parama ir pagalba vaikui, šeimai – vaikų sveikatinimas“. Telkiant darbuotojus planingai veiklai, rezultatyviam ugdymo organizavimui ir veiklos įsivertinimui, vykdoma pedagoginė ir administracinė priežiūra, Lietuvos higienos normos HN 75:2016 laikymosi ir įstaigos materialinės bazės stebėseną, vidinis RVASVT (GHPT) (rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų) sistemos auditas, atliktas pedagogų veiklos įsivertinimas, tobulintos pedagogų veiklos įsivertinimo anketos. Tėvų lūkesčių išsiaiškinimui vaikų ugdymo klausimais, įsivertinant įstaigos veiklą, numatant perspektyvas ir planuojant vykdytos tradicinės ir netradicinės apklausos, individualūs pokalbiai, tėvų susirinkimų diskusijos: „Vaiko pažinimo anketa“, „Lopšelio-darželio veiklos pokyčių analizė“, „Čia visada gera... tobulintina... kita...“, „Ačiū...“, „Anketa apie dalyvavimą Specialiosios olimpiados programoje „Jaunieji atletai“. Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolė vizito ir klausymynų būdu atliko valstybinį auditą „Ar išnaudojame ikimokyklinio ugdymo galimybes sėkmingesnei vaikų atečiai užtikrinti“. Dalyvauta projekto „Lyderių laikas 3“ tyrime. Organizuojant įstaigos veiklą analizuotos ir aptartos gautos ataskaitos, išvados, rekomendacijos.

Sveikatos priežiūros specialistas rengia ir analizuoja vaikų lankomumo, sergamumo ir kitų nelankymo priežasčių rodiklius, ligų suvestines ir teikia rekomendacijas, informaciją ligų profilaktikai.

Lopšelio-darželio kredo: Sveikatos stiprinimo veikla turi būti orientuota ne į pasekmių likvidavimą, bet į problemų išvalgas ir ankstyvą jų prevenciją.

MOKYKLOS VEIKLOS SSGG (SWOT) ANALIZĖ SVEIKATOS STIPRINIMO IR UGDYMO VEIKLOS SITUACIJOS ANALIZĖ

VEIKLOS SRITYS	STIPRIOSIOS PUSĖS	SILPNOSIOS PUSĖS
1. Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės užtikrinimas		
1.1. Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo grupės sudarymas.	- Sudaryta sveikatos stiprinimo grupė, atsakinga už sveikatos stiprinimą lopšelyje-darželyje; - vykdomas vidaus auditas; - dirba specialistų komanda: logopedas, specialusis pedagogas, judesio korekcijos mokytojas, kūno kultūros mokytojas, muzikos mokytojas;	- Neperiodiškai palaikomas ryšys tarp sveikatos stiprinimą organizuojančios grupės ir lopšelio-darželio bendruomenės;

	<ul style="list-style-type: none"> - bendruomenė pripažįsta sveikatos stiprinimą kaip vertybę; - nuosekliai pateikiama informacija apie įvykdytas veiklas lopšelio-darželio internetinėje svetainėje, informaciniuose stenduose, facebook paskyroje; - 88% bendruomenės narių teigiamai įvertino grupės vykdomas veiklas, iniciatyvas ir pastangas. 	- sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančioje grupėje nėra tėvų atstovų.
1.2. Sveikatos stiprinimas yra įtrauktas į mokyklos veiklą.	<ul style="list-style-type: none"> - Sveikatos stiprinimas atsispindi lopšelio-darželio strateginiame plane, metiniuose veiklos planuose; - vaikų sveikatos ugdymas nuolatos integruojamas į įstaigos ugdymo programas, veiklas; - vykdomos prevencinės programos, kurios integruojamos į ugdymo turinį; - organizuojami renginiai, atitinka vaikų poreikius, interesus; - kasmet mokykla dalyvauja projektuose: „Tolerancijos diena“, „Savaitė be patyčių“, „Diena be automobilio“ ir kt.; - dalyvaujama bendruose sveikatą stiprinančių mokyklų renginiuose. 	
1.3. Visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje organizavimas.	<ul style="list-style-type: none"> - Vaikų visuomenės sveikatos priežiūrą lopšelyje-darželyje vykdo visuomenės sveikatos priežiūros specialistas; - vyksta bendradarbiavimas su visuomenės sveikatos biuru, švietimo pagalbos tarnyba; - sveikatos priežiūros specialistas darbą organizuoja pagal individualų darbo planą, kurį tvirtina visuomenės sveikatos biuro direktorius. Planą derina su lopšelio-darželio pavaduotoja ugdymui. Darbo planas yra sudedamoji lopšelio-darželio metinio veiklos plano dalis; - parengtos visos tvarkos, susijusios su vaikų visuomenės sveikatos priežiūra. Su jomis supažindinta bendruomenė, jų laikomasi; - įstaigos bendruomenė susipažinusi su specialisto darbu; - specialistas dalyvauja lopšelio-darželio darbo grupėse, komandose, bendrauja ir bendradarbiauja su bendruomene, teikia reikiamą informaciją; - sveikatos priežiūros specialistas rengia ir analizuoja vaikų lankomumo, sergamumo ir kitų nelankymo priežasčių rodiklius, ligų suvestines ir teikia rekomendacijas, informaciją ligų profilaktikai. 	- Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas yra ne lopšelio-darželio darbuotojas ir įstaigoje dirba vieną dieną (8 valandas). Nuosekliai įgyvendinti įvairias veiklas neužtenka laiko.
1.4. Sveikatos stiprinimo procesų ir rezultatų	- Kasmet atliekama sveikatos stiprinimo programos „Sveikas darželis“ įgyvendinimo analizė, numatytos tolimesnės veiklos kryptys;	- Trūksta bendruomenės narių aktyvumo atliekant sveikatos procesų

vertinimas.	<p>- atlikti vaikų, tėvų, pedagogų tyrimai: „Pedagogų veiklos, skatinančios ikimokyklinio amžiaus vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, fizinį aktyvumą“, „Patyčių apraiškos Kairių lopšelyje-darželyje „Spindulėlis“, respublikinės ikimokyklinių įstaigų asociacijos „Sveikatos želmenėliai“ tyrimas „Sveikos gyvenamosios darželių vidaus auditas“.</p> <p>Išanalizuoti tyrimo rezultatai, parengtos išvados, rekomendacijos;</p> <p>- naudojantis „Ikimokyklinio ugdymo mokyklos vidaus audito metodika“ atliktas lopšelio-darželio veiklos kokybės vertinimas ir įsivertinimas veiklos srityje „Parama ir pagalba vaikui, šeimai – vaikų sveikatinimas“. Įtraukiant bendruomenės narius į įsivertinimo procesus buvo atliktos bendruomenės anketinės apklausos;</p> <p>- telkiant darbuotojus planingai veiklai, rezultatyviam ugdymo organizavimui ir veiklos įsivertinimui, vykdyta pedagoginė ir administracinė priežiūra, Lietuvos higienos normos HN 75:2016 laikymosi ir įstaigos materialinės bazės stebėseną, vidinis RVASVT (GHPT) (rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų) sistemos auditas, atliktas pedagogų veiklos įsivertinimas, tobulintos pedagogų veiklos įsivertinimo anketos;</p> <p>- tėvų lūkesčių išsiaiškinimui vaikų ugdymo klausimais, įsivertinant įstaigos veiklą, numatant perspektyvas ir planuojant vykdytos tradicinės ir netradicinės apklausos, individualūs pokalbiai, tėvų susirinkimų diskusijos: „Vaiko pažinimo anketa“, „Lopšelio-darželio veiklos pokyčių analizė“, „Čia visada gera... tobulintina... kita...“, „Ačiū...“, „Anketa apie dalyvavimą Specialiosios olimpiados programoje „Jaunieji atletai“;</p> <p>- Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolė vizito ir klausimynų būdu atliko valstybinį auditą „Ar išnaudojame ikimokyklinio ugdymo galimybes sėkmingesnei vaikų ateičiai užtikrinti“;</p> <p>- dalyvauta projekto „Lyderių laikas 3“ tyrime. Organizuojant įstaigos veiklą analizuotos ir aptartos gautos ataskaitos, išvados, rekomendacijos.</p>	vertinimą.
2. Psichosocialinė aplinka		
2.1. Mokyklos bendruomenės narių gerų tarpusavio santykių kūrimas	<p>- 89 % tėvų patenkinti įstaiga, teigia, jog vyrauja teigiamas mikroklimatas, aplinka saugi, nuolat atnaujinama, vaikai į lopšelių-darželių eina noriai;</p> <p>- nuolat ieškoma būdų vaikų adaptacijos</p>	-Nepakankamas pagalbos specialistų skaičius įstaigoje (psichologo, specialiojo pedagogo, kūno kultūros mokytojo).

<p>ir puoselėjimas.</p>	<p>gerinimui (prieš pradėdant leisti vaiką į lopšelių-darželių organizuojami susitikimai su tėvais, psichologais);</p> <ul style="list-style-type: none"> - parengtas darbuotojų etikos kodeksas, jo laikomasi; - kuriamas saugus mikroklimatas, organizuojamos bendruomenės narių išvykos, renginiai; - tėvai, tame tarpe ir specialiųjų poreikių bei socialinės atskirties vaikų tėvai, patenkinti lopšelio-darželio aplinka, ugdymo(si) turiniu, santykiais su personalu ir administracija, vykdomomis sveikatinimo priemonėmis; - administracija ir personalas didelį dėmesį skiria konstruktyviam bendravimui su tėvais (globėjais), operatyviai reaguoja į jų poreikius ir pastabas. 	
<p>2.2. Galimybių dalyvauti sveikata stiprinančioje veikloje visiems mokyklos bendruomenės nariams sudarymas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Į ugdymo procesą reguliariai integruota sveikatos stiprinimo programa „Sveikas darželis“, numatytos veiklos įgyvendintos; - renginiuose dalyvauja ugdytinių tėvai, darbuotojai, neorganizuoti miestelio vaikai, Kairių miestelio bendruomenė, mokykla, rajono, respublikos ikimokyklinių įstaigų bendruomenės, sulaukta aktyvaus dalyvavimo, geranoriškumo. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lopšelio-darželio bendruomenė aktyviai dalyvauja organizuojamoje veikloje, tačiau mažai teikia siūlymų dėl veiklos tobulinimo, atnaujinimo ir pan.; - dalies ugdytinių šeimų pasyvumas.
<p>2.3. Smurto (fizinio, psichologinio/emocinio, seksualinio, nepriežiūros ir apleistumo) apraiškos mokykloje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Parengtas smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas, su juo supažindinta bendruomenė; - mokytojai ugdymojoje veikloje numato atskiras priemones smurto ir prievartos prevencijai. Šiomis temomis kalbama su tėvais; - vykdomas bendradarbiavimas ir konsultavimasis su Šiaulių rajono švietimo pagalbos tarnyba; - vaiko gerovės komisija aiškinasi specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų, socialiai remtinų vaikų poreikius, sudaro sąlygas šiems poreikiams tenkinti; - bendradarbiaujama su Kairių seniūnija rūpinantis lopšelio-darželio teritorijos ir vaikų saugumu bei gerove, sprendžiant šeimų socialines problemas, užtikrinant vaikų iš socialinės rizikos šeimų saugumą, ugdymą. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kai kurie darbuotojai patiria stresą darbe.
<p>3. Fizinė aplinka</p>		
<p>3.1. Mokyklos teritorijos ir patalpų priežiūra</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pagal Lietuvos higienos normos reikalavimus lopšelio-darželio teritorija aptverta 1,5 m. aukščio tvora; - lopšelio-darželio smėlis žaidimo aikštelių 	<ul style="list-style-type: none"> - Dėl vietos stokos nėra tinkamų patalpų kūno kultūros, muzikos užsiėmimams;

<p>užtikrinimas bei aplinkos pritaikymas sveikatos stiprinimo tikslams.</p>	<p>dėžėse perkamas, atnaujinamas kiekvieną pavasarį, dėžės nuo užteršimo uždengiamos, kasmet vykdomas smėlio laboratorinis patikrinimas;</p> <ul style="list-style-type: none"> - atliekama pagrindinė metinė vaikų žaidimų aikštelių kontrolė, nuolat atliekamos lauko vaikų žaidimų aikštelių periodinė ir funkcinė kontrolės, pagal galimybes šalinami trūkumai; - dauguma teritorijoje esančių įrenginių yra saugūs, atitinka vaikų amžių, ūgį ir ugdymo poreikius; - vaikų žaidimų aikštelėse yra galimybė apsaugoti vaikus nuo tiesioginių saulės spindulių stacionariomis pavėsinėmis; - lopšelio-darželio teritorija yra gerai prižiūrima, reguliariai valoma, žolė nušienaujama, žiemą smėliu barstomi takeliai; - įstaiga yra sudariusi sutartį su „VšĮ Šiaulių regiono tvarkymo centru“ dėl reguliaraus atliekų pašalinimo. Konteineriai yra tvarkingi, sandariai uždaromi. Maisto atliekos rūšiuojamos vadovaujantis Geros higienos praktikos taisyklėmis viešojo maitinimo įmonėms; - visų ugdymo patalpų dydis ir įrengimas atitinka sveikatos saugos reikalavimus. Aplinka orientuota į ugdymo tikslus; - visų grupių baldai saugūs, geros būklės, daug baldų atnaujinta, žaislai nuolat papildomi pagal poreikius, keičiami naujais nekeliančiais pavojaus vaikų sveikatai; - visose lopšelio-darželio patalpose sumontuoti vienodai šviesą išskleidantys šviestuvai; - grupių patalpose įmontuoti langų ribotuvai; - lopšelyje-darželyje laikomasi sveikatos saugos reikalavimų, nuolat vykdoma kontrolė; - lopšelyje-darželyje nebuvo sunkių sužalojimų; - visi sužalojimai registruojami, o jų priežastys analizuojamos. 	<ul style="list-style-type: none"> - ne visi tėvai laikosi susitarimo nevesti į lopšelių-darželių vaikų turinčių ligos požymių; - lauko aikštelių ir vidaus patalpų trūkumų šalinimui nepakanka skiriamų lėšų.
<p>3.2. Mokyklos bendruomenės narių fizinio aktyvumo skatinimas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vaikams sudarytos palankios sąlygos fizinio aktyvumo skatinimui; - organizuojamos įvairios inovatyvios veiklos, į jas aktyviai įsitraukia lopšelio-darželio bendruomenė; - fizinio aktyvumo renginiai yra reguliarūs, tradiciniai; - dauguma lopšelio-darželio bendruomenės narių dalyvauja įvairiuose su fiziniu aktyvumu susijusiuose renginiuose. 	
<p>3.3. Tinkamo maitinimo ir vandens tiekimo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pagal Sveikatos apsaugos ministro įsakymą, kuriuo reglamentuojamas maitinimo organizavimas ikimokyklinio ugdymo įstaigose, parengti ir suderinti su Valstybine maisto ir 	<ul style="list-style-type: none"> - Per mažai dėmesio sveikai mitybai skiriama šeimose.

užtikrinimas.	<p>veterinarijos tarnyba nauji vaikų maitinimo valgiaraščiai, su jais supažindinta lopšelio-darželio bendruomenė;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dauguma įstaigos bendruomenės narių pripažįsta, kad maistas jiems patinka (organizuojamos vaikams teikiamų patiekalų degustacijos); - apsinuodijimo maistu bei maisto kilmės žarnyno užkrečiamųjų ligų atvejų nebuvo; - dalyvaujama ES remiamoje programoje „Vaisių ir daržovių, bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimo vaikų ugdymo įstaigose“ programoje; - atliktas kapitalinis lopšelio-darželio virtuvės remontas, įsigyta visa reikalinga nauja maisto ruošimo įranga ir įrankiai; - vaikai valgo iš kokybiškų, tvarkingų indų; - kasmet atliekami geriamo vandens kokybės laboratoriniai tyrimai; - karšto vandens kokybiškam tiekimui įsigytas vandens šildytuvas (boileris). 	
4. Žmogiškieji ir materialieji ištekliai		
4.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais organizavimas.	<ul style="list-style-type: none"> - Sudarytos galimybės tobulinti kvalifikaciją sveikatinimo klausimais, dauguma pedagogų tobulino savo gebėjimus; - dalinamasi naujausia informacija, gerąja darbo patirtimi sveikatos stiprinimo srityje metodinės grupės pasitarimuose, mokytojų tarybos posėdžiuose, rajono, respublikos renginiuose; - lopšelis-darželis iki 2019 m. priklausė respublikinei ikimokyklinių įstaigų darbuotojų asociacijai „Sveikatos želmanėliai“; - lopšelis-darželis priklauso Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklui ir į ugdymo turinį integruoja lopšelio-darželio sveikatos stiprinimo programą „Sveikas darželis“; - dalyvaujama Lietuvos tautinio olimpinio komiteto projekto „Olimpinė karta“ ir VšĮ „Tikra mityba“ projekto „Sveikatiada“ veiklose, dalyvaujama Lietuvos Specialiosios olimpiados komiteto programoje „Jaunieji atletai“, Lietuvos Socialinio emocinio ugdymo asociacijos „Draugiškoji SEU olimpiadoje „Dramblys“. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dėl mokytojų kaitos, kai kurie jų nesinaudoja galimybe tobulinti savo kvalifikaciją sveikatos stiprinimo klausimais; - nėra galimybių dalyvauti visose pageidaujamos kvalifikacijos kėlimo programose, renginiuose.
4.2. Mokyklos bendruomenės narių pasitelkimas sveikatos ugdymui.	<ul style="list-style-type: none"> - Mokytojų gebėjimai ir žinios racionaliai panaudojamos vykdant sveikatinimo veiklas; - didelė dalis tėvų noriai dalyvauja organizuojamose veiklose, teikia pagalbą joms ruošiantis, teigiamai vertina pastangas bei vykdomas veiklas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tėvai mažai teikia siūlymų dėl veiklos tobulinimo, atnaujinimo.
4.3. Apsirūpinimas metodine	<ul style="list-style-type: none"> - Mokytojai teigia, kad pilnai aprūpinti reikiamomis ugdymo priemonėmis, jos 	<ul style="list-style-type: none"> - Nepakanka lėšų sveikatos mokymo

medžiaga ir kitomis sveikatos ugdymui reikalingomis priemonėmis.	funkcionalios, inovatyvios, patrauklios vaikui, atitinkančios vaikų amžių; - nuolat aptariamas metodinės medžiagos poreikis ir pagal galimybes įsigyjamas.	metodinei medžiagai ir priemonėms įsigyti.
4.4. Partnerių įtraukimas į mokyklos vykdomus sveikatos stiprinimo procesus.	- Glaudžiai bendraujama ir bendradarbiaujama su Šiaulių r. švietimo pagalbos tarnybos specialistais, Šiaulių r. visuomenės sveikatos biuru, Šiaulių sporto mokyklomis, su rajono, respublikos ikimokyklinėmis įstaigomis sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais.	
5. Sveikatos ugdymas		
5.1. Sveikatos ugdymas įtrauktas į ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo programas.	- Visi mokytojai įtraukia sveikatos ugdymo temas į grupių ugdomosios veiklos planus, atsižvelgdamos į metinio veiklos plano tikslus ir uždavinius bei individualius vaikų sveikatos stiprinimo poreikius; - aktyviai vykdomos Lietuvos tautinio olimpinio komiteto projekto „Olimpinė karta“ ir VŠĮ „Tikra mityba“ projekto „Sveikatiada“, Lietuvos Specialiosios olimpiados komiteto programos „Jaunieji atletai“, Lietuvos Socialinio emocinio ugdymo asociacijos „Draugiškoji SEU olimpiada „Dramblys“ veiklos, pradėta įgyvendinti emocinio intelekto ugdymo programos „Kimocho“.	- Blogėja vaikų emocinė sveikata, pasireiškianti vaikų elgesio sutrikimais; - tėvai dažnai tik epizodiškai domisi sveikatos ugdymo klausimais.
5.2. Sveikatos ugdymas organizuojamas visiems mokyklos vaikams atsižvelgiant į jų poreikius.	- Sveikatos ugdymas apima visas lopšelio-darželio ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus (4) grupes, ugdymo turinys pritaikytas pagal vaikų patirtis, aktualijas, įtraukiami ir specialiųjų poreikių vaikai (dirba specialistai, dalyvaujama „Jaunųjų atletų programoje, rengiami ir vykdomi įvairūs trumpalaikiai ir ilgalaikiai projektai).	
5.3. Sveikatos ugdymas apima higienos įgūdžių ugdymo ir įvairių sveikatos sričių ugdymo pagrindus.	- Planuojant ir organizuojant ugdomąjį procesą nagrinėjamos įvairios temos, apimančios fizinę, protinę, dvasinę bei emocinę sveikatą; - dauguma pedagogų taiko aktyviusius ugdymo metodus: išvykos, diskusijos, praktinė veikla, internetinės pateiktys, susitikimai su atitinkamų specialybių žmonėmis, akcijos, šventės ir kt., atsižvelgiant į poreikius, interesus;	

	<ul style="list-style-type: none"> - papildomai organizuojami tradicinio Korėjietiško kovos meno užsiėmimai, kurie pagerina vaikų sveikatą, suteikia gerą nuotaiką, leidžia giliau pažinti save, sukurti harmoningus santykius su aplinkiniais; - tėvai su sveikatos stiprinimo veiklomis supažindinami susirinkimų metu, individualių pokalbių metu, tėvų stenduose, lopšelio-darželio internetiniame puslapyje, facebook paskyroje. 	
6. Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos sklaida ikimokyklinio ugdymo mokykloje		
6.1. Sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida mokykloje.	<ul style="list-style-type: none"> - Lopšelio-darželio bendruomenė susipažinusi su sveikatą stiprinančios mokyklos samprata. Apie tai diskutuojama mokytojų tarybos posėdžiuose, metodinės grupės pasitarimuose, pristatoma tėvų, darbuotojų, lopšelio-darželio tarybos susirinkimuose; - įstaigos bendruomenei pristatomos sveikatinimo veiklos, kviečiama kartu į jas įsitraukti. Veikla viešinama stenduose, lopšelio-darželio internetiniame puslapyje, facebook paskyroje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nepakankamai aktyvi sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos patirties sklaida internetinėje erdvėje; - trūksta kai kurių mokytojų iniciatyvos, aktyvumo gerosios patirties sklaidai įstaigoje ir už jos ribų.
6.2. Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos patirties sklaida už mokyklos ribų.	<ul style="list-style-type: none"> - Parengti lankstinukai apie sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos patirtį; - gerą darbo patirtimi pedagogai dalinasi pristatydami pranešimus rajono ir respublikiniuose renginiuose; - organizuotos gerosios darbo patirties sklaidos dienos rajono, Anykščių, Kauno ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovams, pedagogams; - darbo patirties viešinimui parengtas straipsnis gerosios patirties knygai, skirtai Lietuvos sveikatą stiprinančių mokyklų 25-mečiui paminėti; straipsniai www.ikimokyklinis.lt, www.siauliuraj.lt, www.olimpinekarta.lt, leidinyje „Švietimo naujienos“; - prisijungiant prie nacionalinio renginio „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą 2018“ buvo organizuota reklaminė eiseną ir Kairių miestelio aikštėje sukviesta virš 100 dalyvių sudalyvauti FLASH MOB-e (sulėktuvėse) „Sportuojantys spinduliukai 2018“. - dalinantis darbo patirtimi organizuotas regiono ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo ugdymo mokyklų mišrių priešmokyklinio ugdymo grupių sporto šventė „Judėjimo džiaugsmas“. Gautas finansavimas iš Olimpino komiteto. Dalyvavo 340 regiono ikimokyklinio amžiaus vaikų ir mokytojų (20 įstaigų); - lopšelio-darželio darbuotojai ne kartą yra skatinti Lietuvos Respublikos Seimo, Šiaulių rajono savivaldybės padėkomis už įstaigos 	<ul style="list-style-type: none"> - Išnaudojamos ne visos galimybės sveikatą stiprinančios mokyklos patirties sklaidai respublikoje (SSM, ikimokyklinis.lt);

	veiklos pokyčių inicijavimą, išitraukimą į projektinę veiklą bei bendruomenės sveikatos ugdymo tradicijų puoselėjimą.	
--	---	--

GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
<ul style="list-style-type: none"> - Sistemingai įsivertinti sveikatinimo veiklų rodiklius; - tobulinti sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo sistemą; - sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo rezultatus panaudoti siekiant visapusiško vaiko sveikatos ugdymo; - užtikrinti sveikatos stiprinimo grupės veiklos kokybę; - sistemingai informuoti bendruomenę apie vykdomą veiklą sveikatos stiprinimo klausimais; - visų mokyklos bendruomenės narių poreikio gyventi sveikai stiprinimas; - mokytojų kompetencijos sveikatos stiprinimo klausimais plėtojimas; - veiksmingas bendradarbiavimas su socialiniais partneriais; - darbo patirties sklaida įstaigos, miesto, respublikos lygmenyje; - aktyvinti bendradarbiavimą su socialiniais partneriais sveikatos saugojimo ir stiprinimo srityse; - dalyvaujant sveikatos stiprinimo projektuose, konkursuose pritraukti papildomų materialinių išteklių. 	<ul style="list-style-type: none"> - Didelis tėvų užimtumas, dalies tėvų abejingumas; - skirtingas tėvų ir mokytojų požiūris į sveikatos stiprinimo sampratą, sveikos gyvensenos įgūdžių tęstinumo nebuvimas namų aplinkoje; - išteklių stoka aplinkos atnaujinimui, darbuotojų kvalifikacijai; - maža mokytojų darbo motyvacija; - galimas ugdytinių tėvų nepritarimas dėl sveikesnio gyvenimo būdo propagavimo.

III. SKYRIUS

SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS PRIORITETAS, TIKSLAS, UŽDAVINIAI

PRIORITETAS.

Vaiko fizinės, psichinės, socialinės sveikatos darna.

TIKSLAS.

Formuoti vaikų sveikos gyvensenos įgūdžius, kurti integruotą, visa apimančią sveikatos stiprinimo sistemą bei sveikatai palankią aplinką bendromis lopšelio-darželio bendruomenės pastangomis.

UŽDAVINIAI:

1. Užtikrinti sveikatos stiprinimo veiklos lopšelyje-darželyje planavimo ir įgyvendinimo kokybę.
2. Stiprinti bendruomenės narių pasitikėjimą ir partnerystę, kuriant gerus lopšelio-darželio bendruomenės narių tarpusavio santykius bei teigiamą mikroklimatą.
3. Kurti saugią, sveiką, higienos reikalavimus atitinkančią ugdymo aplinką.

4. Telkti lopšelio-darželio bendruomenės žmogiškuosius ir materialiuosius išteklius sveikatos ugdymui ir stiprinimui.
5. Užtikrinti kokybišką ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų sveikatos saugojimo kompetencijos turinio realizavimą.
6. Skleisti sveikatos stiprinimo ir ugdymo patirtį.

IV. SKYRIUS PRIEMONĖS

1-oji veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYBĖS GARANTAVIMAS

Uždavinys. Užtikrinti sveikatos stiprinimo veiklos lopšelyje-darželyje planavimo ir įgyvendinimo kokybę.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
1.1.	1.1.1. Supažindinti bendruomenę su atnaujinta sveikatos stiprinimo programa „Sveikas darželis“ 2019-2023 m.	2019 m. kovas	Sveikatos stiprinimo grupė
	1.1.2. Telkti visą bendruomenę įgyvendinant sveikatos stiprinimo veiklą.	Kasmet	Sveikatos stiprinimo grupė
1.2.	1.2.1. Sveikatos programos veiklas įtraukti į lopšelio-darželio strateginį planą, metinius veiklos planus.	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo grupė Administracija Mokytojai
	1.2.2. Sveikatos ugdymą integruoti į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo turinį.	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo grupė Administracija Mokytojai
1.3.	1.3.1. Tarp mokytojų, sveikatos priežiūros specialisto siekti veiklos planavimo dermės.	Kasmet	Sveikatos stiprinimo grupė
1.4.	1.4.1. Reguliariai vertinti sveikatos ugdymo ir stiprinimo pokyčius, rezultatus pristatyti bendruomenei, panaudoti veiklos tobulinimui.	Kasmet	Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai
	1.4.2. Organizuoti sveikatinimo renginius įstaigoje įtraukiant visus bendruomenės narius.	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai
	1.4.3. Skleisti informaciją apie sveikatos stiprinimą įstaigos internetinėje svetainėje, viešojoje erdvėje.	Nuolat	Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai Administracija
Laukiamas rezultatas – į sveikatos stiprinimo veiklą įsitrauks visa bendruomenė, bus plėtojami sveikatos ugdymo procesai, tobulės sveikatos ugdymo priemonių sistema.			

2-a veiklos sritis. PSICHOLOGINĖ APLINKA

Uždavinys. Stiprinti bendruomenės narių pasitikėjimą ir partnerystę, kuriant gerus lopšelio-darželio bendruomenės narių tarpusavio santykius bei teigiamą mikroklimatą.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
2.1	2.1.1. Sudaryti galimybes visiems bendruomenės nariams dalyvauti sveikatos stiprinimo veikloje.	2019-2023m.	Sveikatos stiprinimo grupė
	2.1.2. Organizuoti bendrus vaikų, tėvų renginius, (sporto šventės, pramogos, rytmečiai, išvykos, projektai ir pan.).	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai
2.2.	2.2.1. Lygių galimybių sudarymas specialiųjų poreikių vaikų dalyvavimui sveikatos stiprinimo veikloje (Lietuvos Specialiosios olimpiados komiteto programa „Jaunieji atletai“, kitų projektų, programų įgyvendinimas ir pan.)	2019-2023 m.	Administracija Mokytojai Vaiko gerovės komisija
	2.2.2. Informuoti bendruomenės narius apie vykdomus projektus, renginius, susijusius su sveikatos stiprinimu ir ugdymu.	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo grupė
	2.2.3. Vykdyti vaikų sergamumo stebėseną ir analizę, maitinimo kokybės analizę ir numatyti sergamumo mažinimo ir maitinimo gerinimo priemones.	2019-2023 m.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas Dietistas Pavaduotojas ūkio reikalams
	2.2.4. Tirti ir išsiaiškinti tėvų (globėjų) lūkesčius. Siūlymus įtraukti į sveikatos stiprinimo programą, metinius veiklos planus.	Kasmet	Sveikatos stiprinimo grupė
2.3.	2.3.1. Aktyviai dalyvauti prevenciniuose projektuose, programose, renginiuose („Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa“, ikimokyklinio emocinio intelekto ugdymo programa „Kimochis“, Lietuvos Socialinio emocinio ugdymo asociacijos „Draugiškoji SEU olimpiada „Dramblys“ ir kt.)	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai Administracija
	2.3.2. Organizuoti susitikimus bendruomenei su Šiaulių r. Švietimo pagalbos tarnybos specialistais vaikų raidos, netinkamo elgesio, jausmų supratimo ir valdymo temomis bei pan.	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo grupė Administracija
	2.3.3. Užtikrinti vaikų agresyvaus ir grubaus elgesio apraiškų mažinimo prevenciją bendradarbiaujant su šeima. Prevencinę veiklą aptarti posėdžių, susirinkimų metu.	2019-2023 m.	Vaiko gerovės komisija Mokytojai
	2.3.4. Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose analizuoti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymo problemas. Konsultuoti tėvus, pedagogus.	2019-2023 m.	Vaiko gerovės komisija
	2.3.5. Bendradarbiauti su tėvais, dirbančiais sveikatos saugojimo ir stiprinimo srityje: priešgaisrinės apsaugos tarnyboje, policijoje, sveikatingumo ir kitose srityse.	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai

	2.3.6. Teikti pedagoginę, psichologinę pagalbą tėvams (globėjams).	2019-2023 m.	Administracija Vaiko gerovės komisija
Laukiamas rezultatas – geri, nuoširdūs, atviri bendruomenės narių tarpusavio santykiai, geras psichologinis mikroklimatas. Tenkinami vaikų specialieji ugdymosi poreikiai, įvertinamos ir sprendžiamos vaikų, turinčių elgesio ir emocijų sutrikimų, problemos.			

3-a veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA

Uždavinys. Kurti saugią, sveiką, higienos reikalavimus atitinkančią ugdymo aplinką

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
3.1.	3.1.1. Atnaujinti vidaus ir lauko erdves, įtraukiant mokytojus, tėvus (globėjus) ir vaikus į jų kūrimą ir panaudojimą ugdymo(si) procese.	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo grupė Administracija Mokytojai
	3.1.2. Prižiūrėti lauko žaidimų aikšteles ir įrenginius ir siekti atitikties Lietuvos higienos normos bendriesiems sveikatos saugos reikalavimams, šalinti neatitikimus (atliekama pagrindinė metinė vaikų žaidimų aikštelių kontrolė, nuolat atliekamos lauko vaikų žaidimų aikštelių periodinė ir funkcinė kontrolės).	2019-2023 m.	Administracija
	3.1.3. Vykdyti vidaus erdvių tinkamą įrengimą ir priežiūrą (apšvietimas, vėdinimas, valymas, šildymas).	Nuolat	Administracija Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas Dietistas
	3.1.4. Užtikrinti ugdymo proceso organizavimą vadovaujantis higieniniais reikalavimais (dienos režimas, veiklų tvarkaraščiai, ugdymo krūviai, individualaus ugdymo organizavimas, neformaliojo ugdymo organizavimas).	Nuolat	Administracija Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas Mokytojai
	3.1.5. Nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencija (saugaus eismo, civilinės saugos integracija ugdymo procese).	Nuolat	Administracija Sveikatos stiprinimo grupė Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas Mokytojai
3.2	3.2.1. Skatinti visų bendruomenės narių fizinį aktyvumą organizuojant reguliarius, tradicinius renginius (žiemos, rudens, pavasario sportines šventes, olimpiadas, sportines pramogas, judumo savaitę, Linksmadieniai, Pasaulinė sveikatos diena, Sveikatiados veiklos, akcijos ir kt.).	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo grupė Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas

			Mokytojai
	3.2.2. Dalyvauti Šiaulių rajono savivaldybės švietimo ikimokyklinių įstaigų sporto šventėje „Judėjimo džiaugsmas“.	Kasmet gegužės mėnesį	Mokytojai
	3.2.3. Organizuoti pasivaikščiojimus užtikrinant vaikų fizinį aktyvumą (sportiniai žaidimai, judrieji žaidimai, savaiminė vaikų veikla su sportiniu inventoriumi, priemonėmis, žaislais).	Nuolat	Direktorius pavadootojas ugdymui Mokytojai
	3.2.4. Organizuoti pažintines ir pramogines išvykas ir iškylas: į Saugaus eismo klasę, Šiaulių miesto sporto mokyklas, Kairių pagrindinę mokyklą, pušyną, Šiaulių priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą ir kt.	2019-2023 m.	Administracija Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai
	3.2.5. Toliau aktyviai dalyvauti „Sveikatiados“ ir LOTK „Olimpinė karta“ projektuose (jaunieji atletai, „Draugiškoji SEU olimpiada „Dramblys“) ir kt.	2019-2023 m.	Olimpinio judėjimo ir sveikatos stiprinimo grupė
3.3.	3.3.1. Organizuoti valandėles vaikams apie sveiką mitybą, maisto piramidę, vykdyti projektus sveikai mitybai populiarinti.	2019-2023 m.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas Dietistas Mokytojai Virėjos
	3.3.2. Formuoti vaikų sveikos mitybos ir gyvensenos įpročius toliau dalyvaujant Viešosios įstaigos Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros programoje „Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimas vaikų ugdymo įstaigose“.	2019-2023 m.	Pavadootojas ugdymui Mokytojai Dietistas Sveikatos priežiūros specialistas
<p>Laukiamas rezultatas – sukurtos saugios, patrauklios vaikų ugdymo(si) poreikius, poilsio ir higienos reikalavimus atitinkančios sąlygos. Sudarytos palankios sąlygos vaikų fizinei veiklai lopšelio-darželio kieme. Taikomos įvairios fizinį aktyvumą skatinančios priemonės, organizuojami įvairūs renginiai, kuriuose noriai dalyvauja lopšelio-darželio. Kairių miestelio bendruomenė. Organizuojamas subalansuotas, individualizuotas vaikų maitinimas atitinkantis HN reikalavimus.</p>			

4-a veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Uždavinys. Telkti lopšelio-darželio bendruomenės žmogiškuosius ir materialiuosius išteklius sveikatos ugdymui ir stiprinimui.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
4.1	4.1.1. Sudaryti sąlygas ir skatinti įstaigos mokytojų ir darbuotojų profesinį tobulėjimą sveikatos ugdymo klausimais: kursai, seminarai, konferencijos, kongresai ir kt.	2019-2023 m.	Administracija Mokytojai
	4.1.2. Analizuoti ir panaudoti kitų mokyklų patirtį sveikatos stiprinimo ir ugdymo srityje.	2019-2023 m.	Administracija Mokytojai

	4.1.3. Metodinių dienų metu skleisti gerąją darbo patirtį rajono ikimokyklinių įstaigų pedagogams.	2019-2023 m.	Mokytojai
4.2.	4.2.1. Didinti pedagoginių darbuotojų vaidmenį formuojant sveikos gyvensenos sampratą, integruoti į ugdymo procesą sveikatos stiprinimo veiklas.	2019-2023 m.	Administracija Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai
	4.2.2. Plėtoti sveikatos stiprinimo procesus pasitelkiant lopšelyje-darželyje dirbančių specialistų (logopedo, specialiojo pedagogo, judesio korekcijos, kūno kultūros, muzikos mokytojų) žinias ir gebėjimus vykdant ugdomasias veiklas, projektus, dalinantis darbo patirtimi ir pan.	2019-2023 m.	Administracija Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai
	4.2.3. Įtraukti ugdytinių tėvus (globėjus) į sveikatos stiprinimo veiklą (dalyvavimas renginiuose, išvykose, veiklų pravedimas, veiklų organizavimas tėvų darbovietėse ir pan.).	2019-2023 m.	Administracija Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai
4.3.	4.3.1. Apsirūpinti nauja, šiuolaikiška metodine literatūra ir patraukliomis, šiuolaikiškais mokymo priemonėmis tenkinančiomis ugdytinių sveikatingumo ugdymo poreikius.	2019-2023 m.	Administracija
	4.3.2. Pritraukti lėšų iš rengiamų ir vykdomų sveikatingumo projektų (rajono, respublikos mastu).	2019-2023 m.	Administracija Mokytojai
4.4.	4.4.1. Organizuoti bendrus sportinius, kultūrinius, sveikatingumo ir kt. renginius bei projektus su kitomis ugdymo įstaigomis, socialiniais partneriais.	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo grupė Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas Mokytojai
	4.4.2. Organizuoti susitikimus su įvairių specialiųjų tarnybų atstovais, lankytis šių tarnybų įstaigose (gaisrininkais, policininkais, medikais).	2019-2023 m.	Mokytojai
	4.4.3. Organizuoti papildomo ugdymo sporto būrelius tenkinant vaikų saviraiškos poreikius (krepšinio, tradicinio korėjietiško kovos meno treniruotes ir kt.)	2019-2023 m.	Administracija
Laukiamas rezultatas – sutelkta pedagogų ir kitų bendruomenės narių kompetencija sveikatos stiprinimo ir ugdymo srityje, plėsis bendradarbiavimas su socialiniais partneriais, nevyriausybinėmis organizacijomis, racionaliai panaudojami materialiniai resursai užtikrins sistemingą ir kokybišką vaikų sveikatos ugdymą.			

5-oji veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS

Uždavinys. Užtikrinti kokybišką ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų sveikatos saugojimo kompetencijos turinio realizavimą.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
5.1	5.1.1. Integruoti vaikų sveikatos ugdymą į grupių teminius planus, atsižvelgiant į vaikų poreikius.	2019-2023 m.	Administracija Mokytojai
	5.1.2. Vykdyti emocinio intelekto ugdymo programą „Kimochis“.	2019-2023 m.	Administracija Mokytojai
	1.1.3. Ugdymo procese integruoti Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programą.	2019-2023 m.	Administracija Mokytojai
	5.1.4. Įgyvendinti Lietuvos tautinio olimpinio komiteto projekto „Olimpinė karta“ veiklas.	2019-2023 m.	Administracija Mokytojai
	5.1.5. Dalyvauti Lietuvos Socialinio emocinio ugdymo asociacijos „Draugiškoji SEU olimpiada „Dramblys“ veiklų įgyvendinime.	2019-2023 m.	Administracija Mokytojai
	5.1.6. Įgyvendinti VšĮ „Tikra mityba“ projekto „Sveikatiada“ veiklas.	2019-2023 m.	Administracija Mokytojai
	5.1.7. Dalyvauti Viešosios įstaigos Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros programoje „Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimas vaikų ugdymo įstaigose“.	2019-2023 m.	Administracija Mokytojai
5.2.	5.2.1. Įgyvendinti Lietuvos Specialiosios Olimpiados komiteto programą „Jaunieji atletai“.	2019-2023 m.	Judesio korekcijos mokytojas Muzikos mokytojas
	5.2.2. Sveikatos ugdymo procesą organizuoti atsižvelgiant į amžiaus grupes, individualius vaikų poreikius ir gebėjimus.	2019-2023 m.	Mokytojai
	5.2.3. Įgyvendinti ilgalaikius ir trumpalaikius sveikatos stiprinimo projektus grupėse.	2019-2023 m.	Mokytojai
5.3.	5.3.1. Taikyti aktyvius netradicinius ugdymo(si) metodus, informacines technologijas, inicijuoti patirtinį ugdymą(si).	2019-2023 m.	Mokytojai
	5.3.2. Organizuoti sveikos mitybos, fizinio aktyvumo, lytiškumo ugdymą (projektai, renginiai, vakaronės, sporto renginiai ir pan.).	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo grupė Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas Mokytojai
	5.3.3. Sveikatos ugdymą orientuoti į kasdieninį sveikatos saugojimą, praktinių įgūdžių taikymą.	2019-2023 m.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas Mokytojai
	5.3.4. Tėvams (globėjams) organizuoti atvirų durų dienas, renginius, įtraukti į bendrų projektų vykdymą, renginių organizavimą. Siekti sveikatos stiprinimo ugdymo tęstinumo šeimoje.	2019-2023 m.	Administracija Sveikatos stiprinimo grupė

	5.3.5. Taikyti aktyvius ugdymo metodus organizuojant edukacines, pažintines išvykas, tradicinius renginius: Mokslo ir žinių dieną, tolerancijos dieną, Kalėdų, Užgavėnių šventes, savaitę be patyčių, sporto, sveikatos, saugaus eismo dienas, judrios savaitės renginius ir pan.	2019-2023 m.	Administracija Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai
Laukiamas rezultatas – lopšelyje-darželyje sveikatos ugdymas vyksta integraliai, taikant aktyviuosius ugdymo metodus, atsižvelgiant į vaikų amžių, gebėjimus, poreikius. Sveikatos ugdymas apima įvairias sritis. Vykdomi vaikams patrauklūs, tikslingi sveikatos stiprinimo renginiai. Bendruomenė įtraukiama į praktinę veiklą, į ugdymo procesą.			

6-a veiklos sritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS LOPŠELIO-DARŽELIO VEIKLOS SKLAIDA IR TĘSTINUMO LAIDAVIMAS

Uždavinys. Skleisti sveikatos stiprinimo ir ugdymo patirtį.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
6.1.	6.1.1. Organizuoti atvirų durų dienas, susitikimus, renginius sveikos gyvensenos klausimais, siekiant supažindinti tėvus su sveikatą stiprinančios mokyklos samprata, jos veikla.	2019-2023 m.	Administracija Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai
	6.1.2. Kaupti metodinę medžiagą (konspektus, planus, projektus, pranešimus, pristatymų medžiagą, vaizdo medžiagą, vaizdines priemones, idėjas) ir darbo patirtimi pasidalinti metodinių susitikimų metu.	2019-2023 m.	Administracija Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai
6.2.	6.2.1. Stiprinti ryšius su Šiaulių rajono švietimo įstaigomis organizuojančiomis ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą, skleisti gerąją darbo patirtį.	2019-2023 m.	Administracija Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai
	6.2.2. Palaikyti ryšius su Šiaulių rajono visuomenės sveikatos biuru, Švietimo pagalbos tarnyba ir kitomis organizacijomis, galinčioms padėti vykdyti sveikatos stiprinimo programą „Sveikas darželis“.	2019-2023 m.	Administracija Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai
	6.2.3. Skleisti sveikos gyvensenos idėjas, gerąją darbo patirtį per spaudą, internetines svetaines www.kairiudarzelis.lt , skelbimai@siauliuraj.lt , infoleid@sac.smm.lt , www.ikimokyklinis.lt , www.smlpc.lt , facebook paskyroje ir kt.	2019-2023 m.	Administracija Sveikatos stiprinimo grupė Mokytojai
Laukiamas rezultatas – užtikrinama sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos ir sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida lopšelyje-darželyje ir už jo ribų. Lopšelis-darželis Kairių miestelyje, rajone ir už jo ribų yra žinomas kaip sveikatą stiprinanti mokykla.			

V. SKYRIUS SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VERTINIMAS

1. Sveikatos saugojimo ir stiprinimo veiklos vertinimas bus atliekamas kasmet mokslo metų pabaigoje, remiantis nustatytais kriterijais ir metodais. Vykdam programos vertinimą bus naudojami šie metodai: dokumentų analizė, savianalizė, interviu, grupinė diskusija, veiklos

stebėjimas ir aptarimas, anketavimas, filmuotos medžiagos, foto nuotraukų analizė, atvejų analizė, apklausa (žodinė, anketinė), pokalbiai su tėvais, globėjais ar rūpintojais, pokalbiai su vaikais, pokalbiai su auklėtojais.

2. Programos vertinimas pagal sveikatos stiprinančių mokyklų veiklos vertinimo rodiklius:

2.1. Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės užtikrinimas.

2.2. Psichosocialinė aplinka.

2.3. Fizinė aplinka.

2.4. Žmogiškieji ir materialieji ištekliai.

2.5. Sveikatos ugdymas.

2.6. Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos sklaida ikimokyklinio ugdymo mokykloje.

3. Su vertinimo rezultatais supažindinama lopšelio-darželio bendruomenė susirinkimuose, interneto svetainėje.

4. Vertinimą pagal vertinimo rodiklius atliks sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė.

5. Vertinimą koordinuos lopšelio-darželio direktorius.

VI. SKYRIUS LĖŠŲ ŠALTINIAI (IŠTEKLIAI)

1. Žmogiškieji ištekliai: įstaigos administracija, mokytojai, pagalbos vaikui specialistai, nepedagoginiai darbuotojai, vaikai, tėvai, sveikatos priežiūros specialistas, socialiniai partneriai.

2. Finansiniai ištekliai: savivaldybės, mokymo lėšos, specialiųjų programų, visuomenės sveikatos programų rėmimo, kitos paramos lėšos.

3. 2 % pajamų mokesčio paramos ir labdaros lėšos.

4. Rėmėjų lėšos.

5. Kiti ištekliai: įstaigos patalpos, kiemas, socialinių partnerių teritorija ir patalpos, lauko teritorija už įstaigos ribų (pušynas, mokyklos stadionas ir pan.).

VII. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1. Lopšelio-darželio bendruomenė skleis gerąją darbo patirtį sveikatinimo srityje, glaudžiai bendradarbiaus su socialiniais partneriais ir kitomis sveikatą stiprinančiomis įstaigomis. Visa bendruomenė, kartu su ugdytinių tėvais, vykdys ir įgyvendins sveikatą stiprinančios mokyklos programą.

2. Programos įgyvendinimą koordinuos lopšelio-darželio direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

3. Programos įgyvendinimo kontrolę vykdys lopšelio-darželio direktorius.

4. Apie programos vykdymą bus informuojama posėdžių ir susirinkimų metu, informacija bendruomenei teikiama lopšelio-darželio bei grupių stenduose, internetinėje svetainėje www.kairiudarzelis.lt, rašoma spaudoje.

5. Atsiskaitoma bus lopšelio-darželio tarybai, kitoms savivaldos institucijoms, bendruomenei.

6. Atsižvelgiant į bendruomenės poreikius bei lopšelio-darželio veiklos planavimą (metinis, strateginis planas), Sveikatos stiprinimo programa gali būti koreguojama.